

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Haasje Wip

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 6 maart 2019

Samenvatting

De inspectie heeft op 26 november 2018 een onderzoek uitgevoerd naar de voorschoolse educatie op peuterwerk Haasje Wip. De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin het kinderdagverblijf is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot Herijken toezicht op voor- en voerschoolse educatie (vve) en kinderopvang onderzoeken we onder andere of de gemeente en de schoolbesturen zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente Veenendaal een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers zorgen er voor dat de kinderen en de ouders zich snel thuis voelen. Al bij de inloop is te zien dat zij aandacht hebben voor de ouders en de kinderen. Zij vinden het belangrijk dat de kinderen graag willen spelen en leren en proberen de kinderen veel te laten praten. De sfeer is plezierig en ze geven alle kinderen aandacht. Ze volgen de ontwikkeling van de kinderen goed en plannen hulp. Dat bespreken ze altijd met de ouders. De pedagogisch medewerkers willen veel leren. Dat doen ze met elkaar en door veel met de ouders te praten. De pedagogisch medewerkers zijn tevreden over het beleid van de gemeente om de ouders verplicht een oudercursus te laten volgen. Als het mogelijk is, sluiten zij met hun activiteiten voor ouders daarbij aan.

Wat kan beter?

De locatie (en houder) kan van te voren bepalen tot welk resultaat de voorschoolse educatie (ve) moet leiden en hierover met de gemeente het gesprek aangaan.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

**Kinderopvangorganisatie: Kwink
Kinderopvang B.V.**

LRK-nummer: 254933269

Totaal aantal doelgroeppeuters: 48

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op peuterwerk Haasje Wip.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden.

In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
 - V Voldoende
 - G Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op peuterwerk Haasje Wip.

Conclusie

De kwaliteit van de voorschoolse educatie is op Haasje Wip grotendeels op orde. Het zicht op de ontwikkeling en de begeleiding van de peuters is als 'goed' gewaardeerd. Professioneel werkt Haasje Wip aan kwaliteitsverbetering en kijkt daarbij niet alleen naar de behoeften van de kinderen maar betreft daar ook de vragen van ouders bij.

Binnen de kwaliteitszorg kan de houder de doelen voor voorschoolse educatie meer specifiek opstellen. Bijvoorbeeld voor de ontwikkeling van de woordenschat en de wijze van aanbieden van de themawoorden (woordenschatdidactiek). Die doelen zijn dan het startpunt om criteria op te stellen voor de beoogde resultaten die vervolgens (jaarlijks) geëvalueerd kunnen worden.

Context

Peuterwerk Haasje Wip is gehuisvest in de wijk Noordwest Veenendaal in een voormalige school. De peuters hebben zowel binnen als buiten veel ruimte om te spelen. Er zijn vier groepen van elk 16 peuters waarvan 48 peuters geïndiceerd zijn als doelgroeppeuter. Bijna allemaal hebben ze een niet- Nederlandse culturele achtergrond. De peuters stromen uit naar meerdere basisscholen in Veenendaal en soms naar Ede.

De locatie krijgt sinds januari 2016 subsidie van de gemeente Veenendaal om voorschoolse educatie aan te bieden.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 1 november 2017 de basisvoorwaarde 'Oudercommissie' voorschoolse educatie nader onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden omdat de houder zich aantoonbaar heeft ingespannen om een oudercommissie te vormen.

Afspraken over vervolgtoezicht

In ons onderzoek zijn geen tekortkomingen geconstateerd in de basisvoorwaarden voorschoolse educatie. Er zijn geen afspraken gemaakt over vervolgtoezicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Haasje Wip.

3.1. Ontwikkelingsproces: betrokkenheid en welbevinden peuters te zien

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling			✍
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP4 (Extra) ondersteuning			✍
OP6 Samenwerking		•	

Integraal en gepland aanbod

Wij waarderen het aanbod als voldoende. Haasje Wip werkt met een integraal vve-programma waarmee de pedagogisch medewerkers zowel de cognitieve als de motorische en de sociaal-emotionele ontwikkeling stimuleren. Tijdens de uitvoering van het programma was dit zichtbaar in de kringactiviteit, tijdens het spelen en in de routines. De pedagogisch medewerkers hebben een themaplanning gemaakt voor het hele jaar. Ieder thema duurt een aantal weken en is uitgewerkt per week. Hierin staan globale doelen waar de activiteiten en de begeleiding (tutoring) aan zijn gekoppeld. Het onderdeel woordenschatontwikkeling is nu onderbelicht. Aandacht voor de (thema)woorden door het visualiseren daarvan in de speel- en leeromgeving maakt de voorschoolse educatie krachtiger. Bovendien geeft dat een aanvulling op de themabrief voor de ouders waarin de woorden benoemd zijn in het Nederlands en diverse andere talen.

Goed zicht op de ontwikkeling van de peuters

Zowel de standaard zicht op ontwikkeling als de standaard extra begeleiding waarderen we als goed. De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters met een observatie-instrument dat past bij het voorschoolprogramma. Verder hanteren ze de formulieren en procedures van de houder die geborgd zijn in de hele organisatie. Op gezette tijden is er overleg met de locatiemanager en bespreken ze de resultaten van de peuters, kijken ook wat opvalt en gaan ze in overleg met de ouders. Indien de ontwikkeling daar om vraagt, maken ze een handelingsplan. Na zes weken evalueren ze of het doel bereikt is.

Vervolgens bespreken de pedagogisch medewerker en de leidinggevende in samenspraak met de ouders wat de vervolgstap moet zijn. Zo nodig volgt, na toestemming van de ouders, contact met een externe instantie zoals logopedie of een deskundige vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). De lijnen tussen de verschillende organisaties in Veenendaal zijn kort waardoor er snel vervolgactie kan volgen, bijvoorbeeld observatie in de gespecialiseerde peutergroep de Rupsjes van kinderdagcentrum De Vlindervallei.

Focus pedagogisch-educatief handelen op welbevinden en betrokkenheid

We waarderen het pedagogisch-educatief handelen als voldoende. Bij de inloop is al merkbaar dat de pedagogisch medewerkers met plezier werken en open staan voor de peuters en de ouders. Als een ouder even wil praten met de mentor (één van de pedagogisch medewerkers) houdt de ander, samen met een vrijwilliger, de anderen in het vizier. Door deze samenwerking is te zien dat iedereen zich 'thuis' voelt.

Tijdens de kringactiviteit zijn de peuters zeer betrokken bij het Sinterklaas spel. De pedagogisch medewerkers stimuleren de taal en lokken door prikkelende vragen te stellen het spreken uit. Soms reageren peuters op elkaars antwoord waarvoor de pedagogisch medewerkers ruimte geven. Wij zien kansen om de taalproductie en het gebruik van themawoorden nog meer te benadrukken en een grotere plek te geven in de tutoring.

Na de kringactiviteit krijgen de peuters les van een vakleeraar beweging die zijn activiteiten ook afstemt op het thema.

Samenwerking sterk gericht op ouders

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende. De samenwerking met de ouders vinden de pedagogisch medewerkers en de houder belangrijk. Ze organiseren koffieochtenden en activiteiten bij een thema waar ouders aan mee kunnen doen. Verder proberen ze een relatie te leggen met het verplichte ouderprogramma dat een medewerker van het CJG geeft.

De pedagogisch medewerkers zorgen in principe voor een 'warme overdracht', maar doordat de peuters naar veel verschillende scholen uitstromen is dat soms lastig te organiseren. Niet alle scholen gebruiken namelijk een programma voor voorschoolse educatie.

Mede hierdoor is de doorgaande lijn in het aanbod, de woordenschatontwikkeling en bijvoorbeeld ouderbeleid niet altijd even sterk. Hier liggen kansen voor de gemeente en de vve-partners om betere afspraken te maken.

De samenwerking met de externe hulp en het CJG verloopt over het algemeen naar tevredenheid. Verder is er samenwerking met de gemeente en andere organisaties in de wijk.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie: er zijn nog geen afspraken over voorschoolse educatie gemaakt

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•		

De ontwikkelingsresultaten zijn onbekend

Wij waarderen de ontwikkelingsresultaten als kan beter. Zowel de houder als de pedagogisch medewerkers hebben namelijk geen zicht op de ontwikkelingsresultaten van de doelgroepkinderen als geheel. Het is onduidelijk of deze kinderen zich (als groep) ontwikkelen naar verwachting en of het is gelukt om achterstanden te verkleinen voordat zij naar groep 1 van de basisschool gaan.

Door het formuleren van (eind)doelen in het pedagogisch beleidsplan ten aanzien van de voorschoolse educatie kan de houder duidelijk maken welke resultaten voorschoolse educatie zou moeten opleveren. Zo gebruiken de pedagogisch medewerkers de observaties uit het kindvolgsysteem nog niet om deze te koppelen aan de gewenste ontwikkelingsgroei van de kinderen en/of de groep. Wij zien hier een punt om verder te ontwikkelen, namelijk het bepalen en evalueren in hoeverre gestelde doelen behaald worden. Hier zijn op gemeentelijk niveau en met de schoolbesturen tot op heden geen afspraken over gemaakt.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie: systematiek van ve-doelen opstellen en evalueren kan beter

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur			✍
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Ve-doelen nader bepalen en evalueren in de kwaliteitszorgcyclus

Wij waarderen de kwaliteitszorg als 'kan beter'. De houder hanteert een kwaliteitszorgcyclus voor de kinderopvang. Hierbij is een kwaliteitshandboek in gebruik waarin procedures, protocollen en instrumenten zijn geborgd. In deze cyclus ontbreken echter voor de voorschoolse educatie specifiek uitgewerkte doelen en criteria voor kwaliteit. Nu de locaties aan de voorwaarden voor voorschoolse educatie voldoen, is het tijd om te bepalen wat de houder als de beoogde resultaten hiervan ziet en welke criteria zij daarbij gebruikt.

Vervolgens kan iedere locatie zien of de uitvoering van het programma, de ontwikkeling van de woordenschat en bijvoorbeeld de mate van ouderbetrokkenheid ook aan de gestelde criteria voldoen en of de gestelde doelen worden bereikt.

Kwaliteitscultuur: professioneel naar elkaar en naar ouders

De kwaliteitscultuur waarderen we als goed. De pedagogisch medewerkers en de leidinggevende zijn zeer betrokken bij de ontwikkeling en het welzijn van de peuters. Daarbij laten zij kwaliteitsbewustzijn zien. Dat zien we aan de inspanningen om bij alle onderdelen van de voorschoolse educatie de ouders te informeren en te betrekken. Steeds weer leggen ze uit waarom hun bijdrage zo belangrijk is voor de ontwikkeling van hun kind. Zij willen de voorschoolse educatie versterken door ook met en van de ouders te leren. De houder heeft een scholingsplan opgesteld met een standaard scholingspakket voor de vve-locaties eventueel aangevuld met specifieke trainingen voor de locatie. Ook bij de scholingen willen alle betrokkenen kennis graag met elkaar delen en van elkaar leren.

Verantwoording vve voldoende

Wij waarderen de verantwoording en dialoog als voldoende. De gemeente Veenendaal gebruikt een format waarmee de houders verantwoording afleggen dat vooral gericht is op kindaantallen en financiën. Verantwoording over kwaliteitsdoelen vraagt de gemeente niet. Toch stuurt de houder Kwink jaarlijks het Activiteitenverslag VVE op naar de gemeente.

Om de ouderbetrokkenheid te vergroten en te stimuleren heeft de gemeente bepaald dat iedere ouder van een geïndiceerde doelgroepeuter de oudercursus moet volgen die door een medewerker van het CJG gegeven wordt. Dat is een algemeen doel maar het is niet duidelijk welke specifieke doelen worden nagestreefd en of die waar gemaakt worden. Daarom beperkt de verantwoording over dit onderdeel zich dus ook alleen tot aantallen. Mede daardoor is de opbrengst van de verplichte oudercursus nog te vrijblijvend en is het effect hiervan wisselend zichtbaar in de praktijk.

De houder van Haasje Wip participeert in diverse overleggen en in het platform Kinderopvang. De houder heeft zitting in de vve-regiegroep en is ondertekenaar van het convenant vve. Ook zijn er contacten met andere houders over de afstemming van de planning van het programma.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.